

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Martino Abbati Et fratribus monasterij sanctæ Mariæ de Serena.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

attentata, fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus memoratum Rectorem & Venetos apud Duracium commorantes, ut restituis bonis Duracensis Ecclesiæ universis, eidem super archiepiscopatu præfato & pertinentiis ejus nullam inferant molestiam vel gravamen, prudenter moneas & inducas, ipsos ad hoc &c. *ut in alia usque* compellens. Datum Viterbij xv. Kal. Septembris, anno duodecimo.

NOBILI VIRO MICHALICIO
Cuminiano Romanie.

*Epist. 96.
Super eadem
materia.*

SI te servum recognoscis illius qui servos suos adoptat in filios & coronat in Reges, ipsius sponfam, quæ à dextris ejus in vestitu deaurato consistit, non solum te convenit non offendere, verum etiam honoribus prævenire. Inde est quod nobilitatem tuam rogamus attentius & moneamus, per apostolica tibi scripta mandantes quatenus venerabilem fratrem nostrum Duracensem Archiepiscopum possessiones quas ejus Ecclesia in terra tua obtinere dinoscitur permittas pacificè possidere, fructus quos ex illis à morte prædecessoris ipsius diceris percepisse sibi restituens universos, ejus intuitu qui bonum irremuneratum aliquod non relinquit & malum non præterit impunitum. Datum Viterbij xvi. Kal. Septembris, pontificatus nostri anno duodecimo.

ABBATI SANCTI PETRI
de Lingariga, & Archidiacono Duracensi.

*Epist. 97.
De eadem re.*

Querelam venerabilis fratris nostri Duracensis Archiepiscopi recepimus continentem quod nobilis vir Dametrius judex Albanorum quasdam possessiones Ecclesiæ suæ ac alia bona contra justitiam detinet occupata. Vnde ipsi nostris dedimus litteris in mandatis ut possessiones ipsas & alia cum fructibus perceptis ex eis Archiepiscopo memorato restituat, ut teneatur. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatenus si dictus Dametrius quod mandavimus neglexerit adimplere, vos eum ad restitutionem ipsorum per censuram apostolicam appellatione remota justitia mediante cogatis. Datum Viterbij xvi. Kal. Septembris, anno duodecimo.

Scriptum est eidem nobili super hoc. Datum ut in alia.

MARTINO ABBATI ET
*fratribus monasterij sancte Marie
de Serena.*

IN nostra præsentia constitutis tibi, fili Abbas, & dilecto filio F. venerabilis fratris nostri Episcopi Lucani procuratori de rato litteras exhibenti audientia benigna concessa, tu alienationem integræ medietatis Podij castelli, curtis de Monte castello, cum omnibus casis, casalinis, terris, & rebus ad prædictum castellum & ejus curtem pertinentibus, & cum omnibus casis, casalinis, terris, & rebus quas dictum monasterium ullo modo habet vel requirere potest à Cecina usque ad Arnun & usque ad Ellam, scilicet in curte de colle Carelli, & in loco & curte de Taverle, ac in curtibus de Padule, de Capanule, de sancto Petro de Camulliano, de Ceule, de Perrignano, de Lucagnano, de Lavaiano, de Miliano, de Aghi, de Morrono, de Scupeturo, & de Cumulo, à Guidone prædecessore tuo Lucano Episcopo dudum factam petisti humiliter revocari, allegans venditionem ipsam in enormem monasterij læsionem, cum ultra quintuplum fuerit tunc deceptum, & contra formam canonicam, utpote cui nec superioris auctoritas, id est, Romani Pontificis, cui nullo medio suberat, nec consensus seu subscriptio monachorum accessisse dinoscitur, attentatam. Ad quod procurator Episcopi sic respondit, quod dicta venditio non in monasterij detrimentum sed utilitatem potius facta fuit, cum de centum libris denariorum veterum solutorum pro ipsa, qui longè cariorens erant usualibus denariis qui nunc currunt, utiliores possessiones ad opus monasterij emptæ fuerint, & residui in ejusdem loci utilitatem conversi. Præterea de consilio fratrum & fidelium monasterij dictus prædecessor tuus ad hujusmodi alienationem processit, sicut evidenter arguitur ex instrumenti tenore super ipsa confecto. Sed hoc ultimum tu prorsus inficiens, ad id quod præmissum est respondebas quod licet Abbas in instrumento profiteatur venditionem hujusmodi se fecisse de fratrum suorum & fidelium voluntate, de illorum tamen assensu non constat, quem intercessisse tabellio non testatur. Adjecit insuper procurator quod cum Ricoverus olim Abbas ejusdem loci movisset super hoc Lucano Episcopo questionem, & bonæ memoriæ C. Papa prædecessor noster Wlterrano Episcopo & Priori sancti Fridiani Lucanensis & magis-

tro I. Pisano Canonico, quibus causam ipsam commiserat, injunxisset ut ante omnia laborarent ad compositionem amicabilem faciendam, per quosdam prudentes viros fuit compositum inter eos, ita quod dictus Abbas trecentis & duabus libris ab Episcopo de novo receptis, de consilio & assensu G. Presbyteri Ecclesie sancti Blasij de Bibon, ut dicebatur, ad monasterium pertinentis, & Rusticelli Castaldionis, Hugolini Guidonis, & quorundam aliorum fidelium ejusdem monasterij, ut dicebant, finem, refutationem, transactionem, & pactum de non petendo fecit de omnibus supradictis. Processu quoque temporis inter Lucanum Episcopum & monasterium tuum super premissis questione suborta, coram Abbate sancte Marie de Masio & Mercato iudice arbitris electis a partibus Aimericus Abbas predicti loci, sexaginta octo libris ab Episcopo Lucano receptis, cum consilio & assensu H. monachi, A. conversi, & laicorum quorundam fidelium monasterij, ut dicebant, eo modo quo Ricoverus Abbas fecerat omnia refutavit. Unde cum compositionem predictam idem predecessor noster postmodum confirmavit, suam ad id intelligitur prestitisse auctoritatem, praesertim cum usque adeo conventionem illam duxerit approbandam ut confirmationis sue litteris tenorem ejus de verbo ad verbum fecerit annotari. Praeterea coram magistris B. & C. Pisanis Canonicis iudicibus delegatis a nobis ad observationem compositionis ipsius poena interposita te astrinxisse dicebat. Unde firmiter assererat te contra venditionem & compositiones predictas nullatenus audiendum, sed potius condemnandum ad poenam tam in alienationis contractu quam in compositionibus comprehensam. Verum ex parte tua fuit ad premissa responsum quod per compositiones hujusmodi laedi monasterium non debebat, tum quia ipsis quae speciem alienationis praetendunt nec superioris auctoritas nec Capituli consensus accessit, tum etiam quia etsi predicti Abbates pecuniam componendo receperint, nihilominus tamen monasterium tam in prima compositione quam etiam in secunda ultra quadruplum laedebatur. quod facile probari posse dicebas. Sed nec obstare poterat confirmatio praebata, utpote per nimiam ejusdem predecessoris nostri occupationem obtenta, qui licet tenorem compositionis jufferit annotari, cum tamen deprehendere nequiverit ex eodem quam graviter mo-

nasterium laedebatur, absque alterius partis injuria vel jactura confirmationem illam intelligitur concessisse. Sic etenim in jure civili reperitur expressum, quod si quis a Principe simpliciter impetraverit ut in publico loco aedificet, non est intelligendum ut cum incommodo alicujus id fiat, nisi forsan & hoc fuerit impetratum. Et ideo cum rescriptum contra jus elicitum, nisi tale sit quod petenti proficit nec laedat alium, ab omnibus debeat refutari, ex confirmatione hujusmodi dictus Episcopus commodum consequi non debebat. Praeterea irrefragabili argumento videbatur ostendere quod intentionis predecessoris nostri non exiit compositionem predictam in dispendium monasterij confirmare. Cum enim post modicum temporis dictus predecessor tuus, qui predicta distraxerat, super diversis fuisset excessibus inculatus, & Suanensis Episcopus de mandato ejusdem predecessoris nostri inquisisset super illis plenius veritatem, ac pro eo praecipue quod confessus est coram eo se medietatem Montis Castelli & trium villarum pro trecentis duodecim libris & una cultra Lucano Episcopo vendidisse, ipsum ab administratione removerit abbatiae, dictus predecessor noster quod a Suanensi Episcopo factum fuerat approbando mandavit ut quamvis venditionem factam Lucano Episcopo confirmasset, nihilominus tamen idem Episcopus super possessionibus ab Abbate predicto emptis taliter cum substituto componeret ne ad eum propter id querimonia perferretur. Fuit insuper ex tua parte propositum quod monasterio nocere non poterat quod tu nuper compositionem ipsam promissisti coram supradictis delegatis a nobis iudicibus observare, cum hoc nimis incaute in monasterij laesionem absque nostra & tui Capituli connivencia promississet. Sed ad hoc pars altera respondebat quod etsi a principio consensum Capituli non habuerit, postea tamen litteras super hoc obtinuit ab eodem, licet non fuerint iudicibus praesentatae. Verum tu hoc prorsus inficiens allegasti quod cum nobis de promissione hujusmodi postea constitisset, nos nolentes quod incurta vel delictum personae in damnum Ecclesiae redundaret, dictis dedimus iudicibus in praecipis ut juxta mandati nostri tenorem in negotio procedere non tardarent. Sed nec quadragenaria praescriptio, de qua, licet persuntorie, mentio facta fuerat, locum sibi poterat contra monasterium vindicare: quia licet quia-

quaginta & unus anni à tempore venditionis elapsi sint, quia tamen cum quarto anno pontificatus ejusdem C. prædecessoris nostri coram iudicibus à sede apostolica delegatis super prædictis possessionibus lis fuerit contestata, tam quatuordecim anni à tempore mortæ litis elapsi quàm etiam tempus vitæ illicitè alienantis debent juxta sanctiones canonicas de computatione subdaci, residuum temporis ad quadraginta annorum limitem non accedit. His igitur & aliis intellectis quæ tam tu quàm pars altera proponere curavistis, de fratrum nostrorum consilio tam alienationem quàm compositiones etiam supradictas duximus revocandas, procuratorem prædictum super iis sententialiter condemnantes, ita videlicet ut tam ad recuperationem supradictæ pecuniæ quàm etiam expensarum quæ pro melioratione rerum monasterij forsitan factæ sunt idem Episcopus, cum voluerit, suam justitiam prosequatur. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ diffinitionis infringere vel ei &c. usque incursum. Datum Laterani 1 v. Idus Martij, pontificatus nostri anno duodecimo.

EPISCOPO ET F. ET V.
Archidiaconis Salamantinis.

Epist. 99.
Confirmatur
sententia lata
pro monaste-
rio Colim-
briensi.

Inver dilectos filios Priorem & conventum monasterij sanctæ crucis Colimbriensis ex parte una & M. & I. Presbyteros, G. I. P. & M. Diaconos & P. I. & M. ac quosdam alios Clericos Capellæ monasterij memorati ex altera, quos ad præsentationem eorundem Prioris & fratrum ad titulum ipsius monasterij dicebatur venerabilis frater noster Colimbriensis Episcopus ordinasse, super ordinatione ipsorum & restitutionis sententia à dilecto filio magistro P. Priore sanctæ Mariæ Montis majoris & conjudicibus suis auctoritate nostra lata pro eis exorta materia quæstionis, post altercationes multiplices & varias allegationes propositas coram venerabili fratre nostro Episcopo & dilectis filiis Decano & Cantore Zamorensibus, quibus ultimò commisimus causam ipsam, quasdam ejusdem Colimbriensis Episcopi litteras exhibuerunt duo ex Clericis memoratis, videlicet P. Bartholomæi & I. Nunonis, in quibus continebatur expressè quòd P. Colimbriensis Episcopus ad titulum monasterij sanctæ crucis & præsentationem Prioris & conventus ejusdem promoverat quosdam Clericos, unum in Presbyterum, & alios in Diaconos & Subdiaconos & Hof-

tiarios, quorum nomina in suis litteris exprimebat, inter quæ videbantur præscriptorum Clericorum nomina contineri, quibus in ejus præsentia competens fuerat beneficium repromissum. Cumque fuisset à Priore & fratribus allegatum easdem litteras nunquam de conscientia Episcopi emanasse, ac super hoc fuisset aliquandiu litigatum, in hoc demum partes pariter convenerunt, abrenuntiatis omnibus quæ gesta erant in causa, ut si Colimbriensis Episcopus tenorem recognosceret litterarum, ipsi iudices juxta suum arbitrium facerent Clericis ipsis, pro quibus prædicta sententia lata fuerat, in monasterio provideri, si verò non recognosceret tenorem earum, ex toto abolverent Priorem & conventum ab impetitionibus Clericorum. Cum autem iudices certiorari per dictum Episcopum petissent, licet Episcopus nimis obscure primitus rescripisset, postmodum tamen minus intricatè respondit hoc modo. *Recordamur quosdam Clericos Ecclesie sanctæ crucis ad titulum monasterij & præsentationem duorum vel trium Canonicorum ejusdem loci promovisse ad ordines ac eisdem super ordinatione sua nostras litteras concessisse; sed qui fuerint, & an litterarum tenor de nostra conscientia emanaverit, non recolimus.* Super hujusmodi verò responsione conscribi fecit idem Episcopus tria paria litterarum, quarum unum sæpeditorum Clericorum parti & aliud Prioris & fratrum nuntio assignavit, apud se ad cautelam tertio reservato. Verùm cum utraque pars traditas sibi ab Episcopo litteras iudicibus præsentasset, pars Prioris & fratrum asseruit litteras Colimbriensis Episcopi Clericis traditas per eosdem fuisse falsatas, cum in eo loco in quo scriptum fuerat *utrum litterarum tenor de nostra conscientia emanaverit, non recolimus*, loco negativæ particule affirmativa particula, videlicet *etiam*, litteris quibus utebantur Clerici poneretur. Porrò cum tam super hoc articulo quàm etiam super alio, an videlicet ex iis quæ rescripsit Episcopus recognovisset continentiam litterarum, fuisset utrinque diutiùs allegatum, iudices de consilio peritorum sententiando dixerunt Episcopum sæpeditum litterarum recognovisse tenorem, Priori & fratribus injungentes ut prædictis duobus Clericis providerent juxta formam in authentico eorundem expressam, pro ceteris sententiam confirmationis quam tulerant super prædicta restitutionis sententia, sed ad tempus se suspendisse fatebantur eandem, in statum pristinum reducendo, & præci-